

UDHEZIM PËR PËRGATITJEN E BUXHETIT

PERMBAJTJA

1	KUADRI MANAXHUES I PBA-SË	2
2	URDHËRI I KRYEMINISTRIT MBI GSBI.....	2
3	PROÇEDURAT E RISHIKIMIT TË POLITIKËS SË PROGRAMIT	2
4	PROÇEDURAT E PLANIFIKIMIT TË SHPENZIMEVE TË PROGRAMIT	2
5	PROÇEDURAT E MANAXHIMIT TË INVESTIMEVE PUBLIKE	2
6	KALENDARI I PBA-SË.....	2
7	PASQYRAT PLOTËSUESE TË BUXHETIT	2
8	KALENDARI I TAKIMEVE TË NEGOCIATAVE TË BUXHETIT.....	2
9	RAPORTET E MONITORIMIT	2
1	1 TAVANET PËRGATITTORE TË PBA 2009-2011.....	2
2	TAVANET E INSTITUCIONEVE BUXHETORE	2
A.	HYRJE.....	3
A.1	KUADRI MANAXHUES I PBA-SE	3
A.2	METODAT E PERGATITJES SE PBA-SE.....	4
A.3	TAVANET PERGATITTORE TE PBA-SE	4
A.4	AFATET PER PERGATITJEN E PBA-SE SIPAS KALENDARIT TE MENAXHIMIT TE SHPENZIMEVE PUBLIKE (MSHP).....	4
B.	DOKUMENTA PER T’U KONSULTUAR	4
C.	KUADRI MAKROEKONOMIK 2010-2012	4
E.	TAVANET PERGATITTORE TE PBA-SE.....	5
F.	PROGRAMI BUXHETOR AFATMESEM 2010-2012	7
G.	PROCEDURAT PER PERGATITJEN E KERKESAVE BUXHETORE TE PROGRAMIT	7
G.1	RISHIKIMI I POLITIKES SE PROGRAMIT	7
G.2	PLANIFIKIMI I SHPENZIMEVE TE PROGRAMIT.....	7
G.3	KERKESA SHTESE PER SHPENZIME NE PBA.....	7
G.4	PROCEDURAT E MENAXHIMIT TE INVESTIMEVE PUBLIKE.....	8
H.	RAPORTET – PJESE E KERKESAVE BUXHETORE	8
I.	ANALIZA DHE VLERESIMI I KERKESAVE BUXHETORE	9
I.1	ROLI I MINISTRISE SE FINANCAVE NE FAZEN E ANALIZES SE KERKESAVE BUXHETORE.....	9
I.2	ROLI I DEPARTAMENTI I BASHKERENDIMIT TE STRATEGJIVE DHE KOORDINIMIT TE NDIHMES SE HUAJ (DEBASKON), NE FAZEN E RISHIKIMIT TE POLITIKES SE PROGRAMIT (RPP).....	9
I.3	ROLI I MINISTRISE SE INTEGRIMIT, NE FAZEN E RISHIKIMIT TE POLITIKES SE PROGRAMIT DHE PLANIFIKIMIT TE SHPENZIMEVE TE PROGRAMIT.....	9
I.4	NEGOCIATAT ME MINISTRITE E LINJES/INSTITUCIONET BUXHETORE (ANEKSI 8).....	9
J.	MONITORIMI DHE VLERESIMI I PROGRAMIT BUXHETOR AFATMESEM	10
K.	NDJEKJA E PROCESIT DHE MBESHETETJA KESHILLIMORE	10

L. UDHEZIMI PLOTESUES I PERGATITJES SE BUXHETIT 10

M. Anekset

- 1 Kuadri Manaxhues i PBA-së
- 2 Urdhëri i Kryeministrit mbi GSBI
- 3 Proçedurat e Rishikimit të Politikës së Programit
- 4 Proçedurat e Planifikimit të Shpenzimeve të Programit
- 5 Proçedurat e Manaxhimit të Investimeve Publike
 - 5.1.1 Forma e Propozimit të Projektit (FPPI)
 - 5.1.1.1 Udhezues për plotësimin e FPPI
 - 5.1.2 Forma e Projekt Idese (FIIP)
 - 5.1.3 Forma e Analizës Kosto Përfitim (FAKP)
- 6 Kalendar i PBA-së
- 7 Pasqyrat Plotësuese të Buxhetit
 - 7.1.1 Pasqyrat
- 8 Kalendar i Takimeve të Negociatave të Buxhetit
- 9 Raportet e Monitorimit

N. Tabelat e Tavanëve

- 1 Tavanet Përgatitore të PBA 2009-2011
- 2 Tavanet e Institucioneve Buxhetore

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE

UDHEZIM

Nr. 20 Date 26.02.2009

**“PER PERGATITJEN E BUXHETIT TE SHTETIT DHE FONDET
SPECIALE”**

Ne perputhje me Ligjin nr.9936, date 26.06.2008, neni 24, “Per menaxhimin e sistemit buxhetor ne Republiken e Shqiperise”, Ministri i Financave,

U D H E Z O N:

A. Hyrje

1. Ky udhezim percakton:
 - Pergjegjesite e Ministrise se Financave dhe Ministrive te Linjes/Institucioneve Buxhetore;
 - Procedurat per perгатitjen e buxhetit 2010-2012;
 - Tavanet Pergatitore te PBA-se, dhe
 - Afatet per perгатitjen e PBA 2010-2012

A.1 Kuadri Manaxhues i PBA-se

2. Kuadri manaxhues i PBA-se paraqitet ne Aneksin 1 te ketij Udhezimi. Ai perbehet nga 3 seksione, si me poshte:
3. Seksioni 1 i Aneksit 1 paraqet nje permbledhje te Sistemit te Planifikimit te Integruar (SPI).
4. Seksioni 2 i Aneksit 1 paraqet nje permbledhje te 7 mbledhjeve kryesore te GSBI dhe 6 mbledhjeve kryesore te EMP. Urdheri i Kryeministrit Nr. 78, date 08.05.2006 mbi Krijimin e Grupeve per Strategji, Buxhet dhe Integrim duhet respektuar (shikoni Aneksin 2).
5. Ne Seksionin 3 te Aneksit 1 percaktohen rolet dhe pergjegjesite ne Ministrite e Linjes/Institucionet Buxhetore, perkatesisht per:
 - Ministrat/Titullaret e Institucioneve Buxhetore
 - Nepunesit autorizues/Koordinatorët e GSBI
 - Drejtuesit e Ekipeve te Manaxhimit te Programeve (DEMP)
 - Drejtoret e Drejtorive Ekonomike/Finances
 - Drejtoret e Teknologjise se Informacionit
6. **Eshte e rëndesishme te kihet parasysh qe:**
 - Pergatitja e buxhetit vjetor eshte pjese perberese e procesit te perгатitjes se PBA-se;
 - ***Buxheti vjetor do te jete viti i pare i PBA-se;***
 - Pergatitja e Buxhetit per vitin 2009 fillon ne mes te muajit shkurt me Rishikimin e Politikes se Programit dhe perfundon ne muajin Dhjetor me perfundimin e komponentit te monitorimit te Planeve te Integruara te Ministrise.

A.2 Metodatat e Pergatitjes se PBA-se

7. Metodatat e pergatitjes se PBA parashtrohen ne 3 grupe procedurash:
 - Rishikimi i Politikes se Programit (Aneksi 3)
 - Planifikimi i Shpenzimeve te Programit (Aneksi 4)
 - Menaxhimi i Investimeve Publike (Aneksi 5)
8. Anekset shoqeruese 1-10 perbejne nje pjese integrale te ketij Udhezimi.

A.3 Tavanet Pergatitore te PBA-se

9. Tavanet Pergatitore te PBA-se jane miratuar nga Keshilli i Ministrave ne mbledhjen e dates 18 Shkurt 2009, me VKM nr.171 date 19.02.2009.
10. Kerkesat buxhetore duhet te jene detyrimisht brenda ketyre taveve.

A.4 Afatet per Pergatitjen e PBA-se sipas Kalendarit te Menaxhimit te Shpenzimeve Publike (MSHP)

11. Afatet e percaktuara ne kete udhezim jane miratuar me VKM nr. 6, date 07.01.2009, i cili paraqitet ne aneksin nr.6.
12. Datat kryesore te Kalendarit te lartpermendur, per qellime te ketij Udhezimi, jane:
 - Afati per dorezimin e Kerkesave te **PBA pas Raundit 1 te PBA eshte deri me 1 Maj 2009;**
 - Drafti i pare i PBA-se duhet te paraqitet nga Ministria e Financave ne Komitetin e Planifikimit Strategjik prane Keshillit te Ministrave, brenda dates 11 Qershor 2009;
 - Udhezimi Plotesues i Pergatitjes se Buxhetit duhet te shperndahet tek ministrite/institucionet buxhetore pas miratimit te draftit te pare te PBA 2009-2011 nga Keshilli i Ministrave, brenda dates 10 Korrik 2008.
 - Afati per dorezimin e Kerkesave te **PBA pas Raundit 2 te PBA eshte 31 gusht 2009.**
 - Datat e negociatave te PBA-se (midis GSBI se Ministrise se Linjes/institucioneve dhe Ministrise se Finances) pas përfundimit të Raundit 1 dhe 2 të PBA-së behen sipas Aneksit 9.
13. Ndeshkimet e parashikuara ne nenin nr.71 te Ligjit nr.9936, date 26.6.2008 "Per menaxhimin e sistemit buxhetor ne Republiken e Shqiperise" do te zbatohen per nepunesit autorizues, ne cdo rast te mundshem te mosrespektimit te ketij udhezimi.

B. Dokumenta per t'u konsultuar

14. Dokumentat e meposhtem duhet te merren ne konsiderate nga ana e ministrive/institucioneve gjate procesit te hartimit te PBA 2010-2012, sidomos ne fazen e Rishikimit te Politikave te Programit:
 - Strategjia Kombetare per Zhvillim dhe Integrim
 - Strategjite sektoriale
 - Strategjite nder-sektoriale
 - Marreveshja e Stabilizim-Asociimit (MSA)
 - Instrumentat e Para-Aderimit ne BE (IPA)
 - Analiza e Shpenzimeve te PBA 2009-2011 e kryer nga ekipi analizues prane Ministrise se Financave.

C. Kuadri Makroekonomik 2010-2012

15. Keshilli i Ministrave miratoi Kuadrin Makroekonomik me VKM nr. 21, date 14.01.2009, dhe e ndryshoi ate sipas VKM nr.171 date 19.02.2009.
16. Kuadri Makroekonomik 2010-2012 percakton kontekstin makroekonomik per Programin Buxhetor Afatmesem 2010-2012.
17. Ai pasqyron parashikime te treguesve financiar te buxhetit te Qeverise per tre vitet e ardhshme, duke ofruar vleresime te burimeve qe Qeveria do te kete ne dispozicion per te financuar shpenzimet e saj.

18. Keto vleresime sigurojne bazen per Keshillin e Ministrave per te percaktuar Tavanet e Shpenzimeve te PBA-se, te pasqyruar ne Seksionin E te ketij Udhezimi.
19. Zbatimi i politikave makroekonomike te qeverise per periudhen afatmesme, 2010-2012 synon ne:
- Vijimesine e konsolidimit fiskal, forcimi i mētejshēm i administrimit dhe menaxhimit të të ardhurave, rritja e eficiency sē shpenzimeve publike, zgjatja e afatit te maturimit e reduktimi i nivelit te borxhit te brendshēm, adresimi i financimit të huaj kryesisht në financimin e shpenzimeve kapitale, pērmirēsimi ne balancet korente dhe primare, marrja e masave rregullative të tregut dhe pērdorimi i incentivave fiskale qē sigurojnē mbēshtetjen e investimeve publike dhe private;
 - Ndjekjen e politikave makroekonomike efektive si dhe thellimin e mētejshēm te reformave ekonomiko–strukture, krahas proceseve të tjera të natyrshme në të cilat po kalon ekonomia si progresi teknologjik, akumulimi i kapitalit e ristrukturimi i ekonomisë drejt një ekonomie gjithnjë e më eficiente, me qellim qe te sigurohet qē ecuria ekonomike të vazhdojë e tillë ne periudhen afatmesme.
 - Ruajtjen e ritmeve relativisht te larta te rritjes ekonomike, ku per periudhen 2010-2012 parashikohet të jetë në nivelet e 6 - 7 pērqind. Mē specifikisht, rritja ekonomike për këto tre vite parashikohet të jetë, 6.7 për vitin 2010; 6.9 për vitin 2011; dhe 6.6 pērqind për vitin 2012.
 - Ndjekjen e nje politike monetare të kujdesshme, mbajtja e inflacionit brenda intervalit 2-4 pērqind, koordinim edhe më efikas i politikës fiskale e monetare, dhe ruajtja e stabilitetit financiar;
 - Ruajtjen e pozicionit të qëndrueshēm të bilancit të pagesave, e shprehur në: (i) mbajtjen e një niveli të mjaftueshēm të rezervave valutore, (ii) reduktim te deficitit te llogarisē korente, (iii) rritje te investimeve të huaja direkte dhe hyrjeve neto kapitale.
20. Bazuar në buxhetin e vitit 2009 dhe në kuadrin makroekonomik, si edhe në politikat fiskale dhe pērmirēsimet administrative qē do ndërmerren, të ardhurat e buxhetit të shtetit gjatē periudhēs 2010 – 2012 parashikohen të rriten në mēnyrē graduale e të qëndrueshme. Në vitin 2010 të ardhurat parashikohen të jenë rreth 28.3 pērqind e PPB (ose rreth 368,309 milion lek), 28.5 pērqind e PBB në vitin 2011 (ose 409,346 milion leke) dhe 28.7% pērqind e PBB në vitin 2012 (ose 453,335 milion lek).
21. Bazuar ne nivelin e te ardhurave buxhetore dhe nivelin e burimeve te financimit, shpenzimet e pērgjithshme buxhetore parashikohen qē për vitin 2010-2012 të arrijnē rreth 31.6% te PBB-sē. Theksojmē qē në këtë vlerēsim nuk pērfshihet pērdorimi i të ardhurave nga privatizimet strategjike, pasi ato do të jenē objekt i buxheteve suplementare. Burimet do të pērdoren kryesisht për reduktimin e deficitit buxhetor në rreth 3.0% të PBB-sē, rritjen e diferencuar të pagave, rritjen e pensioneve mesatarisht 12% në vit dhe për mbajtjen e një ritmi të lartē të investimeve prej 7.2% të PBB në vitin 2010, 7.0% në 2011 dhe 6.8% në vitin 2012. Shpenzimet korente parashikohen pērkatēsisht në masēn 23.7% të PBB në 2010, 23.6% të PBB në 2011 dhe 2012.

E. Tavanet Pergatitore te PBA-se

22. Tavanet Pergatitore te PBA-se ndahen ne 2 pjese:
- Tavanet Totale te Shpenzimeve;
 - Tavanet Pergatitore te PBA-se per cdo ministri/institucion buxhetor.
23. Tavanet pergatitore te PBA-se per cdo ministri/institucion buxhetor, qe gjane miratuar nga Keshilli i Ministrave me VKM nr.171 date 19.02.2009, perbejne opsionin e Qeverise per alokimin strategjik te tavaneve totale, ne nivel ministrie linje/institucioni buxhetor.
24. Percaktimi i tavaneve pergatitore sipas ministrive dhe institucioneve buxhetore eshte realizuar duke marre ne konsiderate buxheti 2009, tavanet perfundimtare te PBA 2009-2011, kerkesat shtese te paraqitura per vitet 2010 e 2011 si dhe politikat prioritare te identifikuara nga ministrive/institucionet buxhetore ne pergjigje te udhezimit per politikat prioritare derguar nga Departamenti i Bashkerendimit te Strategjive dhe Koordinimit te Ndhimes se Huaj, prane Keshillit te Ministrave.
25. Tavani Pergatitor i PBA-se per cdo ministri/institucion buxhetor ndahet ne 5 nen-tavane, te cilat jane:
- Shpenzimet e Personelit – ne kete nen-tavan perfshihen te gjitha shpenzimet per paga sipas politikave ekzistuese te pagave dhe numrit te miratuar te punonjesve per vitin 2009.

Implikimet financiare te çdo politike e re qe do te ndermerret ne legjislacionin e pagave perllogariten dhe shtohen perkatesisht nga Ministria e Financave.

- Shpenzimet e Tjera Korrente – ne kete nen-tavan perfshihen te gjitha shpenzimet e tjera korrente te tilla si shpenzimet operative dhe mirembajtje (602), subvencionet (603), transfertat e brendshme (604), transfertat e huaja (605) dhe transfertat tek buxhetet familjare/individet (606). Shpenzimet operative dhe te mirembajtjes parashikohet te rriten gradualisht. Kjo rritje do te orientohet sidomos ne sektoret e infrastruktures rrugore, arsimit e shendetesise, si rrjedhoje edhe e rritjes se nivelit te investimeve gjate ketyre viteve.
- Investimet e Brendshme – ne kete nen-tavan perfshihen shpenzimet kapitale per rritjen e aktiveve te brendshme te trupezuara dhe te patrupezuara te financuara me burimet e buxhetit te shtetit, kostot lokale, pagesat e TVSH dhe detyrime te tjera doganore per investimet e huaja (230-231). Shpenzimet kapitale do te vazhdojne te rriten me perparesi ne sektoret prioritare si: infrastruktura rrugore, arsimi, shendetesia dhe bujqesia.
- Investimet e Huaja – Fondi i investimeve nga burime te huaja eshte percaktuar duke mbajtur parasysh projektet e parashikuara ne dokumentin e meparshem te PBA 2009-2011. Megjithate mund te ndodhe qe Ministritë e Linjes/Institucionet Buxhetore të kenë angazhime për marrjen e financimeve të huaja për të cilat Ministria e Financës mund të mos ketë informacion. Në këtë rast, këto financime të huaja duhet të paraqiten duke përdorur procedurat për Kërkesat Shtesë të PBA (Aneksi 4), dhe konkretisht ***në rastet kur:***
 - tavanet e vendosura nga KPS per financime te huaja nuk jane te mjaftueshme per te financuar projektet e programuara apo te mbulojne kerkesat per financimin e strategjive sektoriale apo nder sektoriale, atehere ministrite e linjes/institucionet buxhetore duhet te paraqesin kerkesa shtese per financimim e ketyre nevojave.
 - keto kerkesa shtese per financime te huaja gjenerojne kosto lokale, TVSH, shpenzime korente etj., kerkesat per mbulimin e ketyre kostove nga buxheti duhet te paraqiten vetem si kerkesa shtese per shpenzime buxhetore ne PBA.
 - nje kerkesa shtese per financime te huaja paraqitet, atehere ministrite e linjes/institucionet buxhetore duhet te paraqesin edhe deklaraten e politikës se programit te rishikuar, e cila duhet te tregojë ndyshimet respektive te qellimeve, objektiveve apo standartet e politikës qe duhet te arrihen me ane te kerkeses shtese per financime te huaja.
 - kerkesat shtese per financime te huaja do te rishikohen nga Ministria e Financave dhe Departamenti i Bashkerendimit te Strategjive dhe Koordinimit te Ndhimes se Huaj (DEBASKON) dhe te diskutohen me ministrite e linjes/institucionet buxhetore gjate pergatitjes se draftit te pare te PBA.
 - ne rast se nuk ka kufizime te kuadrit makroekonomik aprovimi i tavaneve te ndryshuara te financimeve te huaja duhet te behet me aprovimin nga Komiteti i Planifikimit Strategjik te draftit te pare te PBA .
 - per projektet e prezantuara nepermjet kerkesave shtese per financime te huaja ministrite e linjes/institucionet buxhetore duhet te demostrojne se: (i) per projektet e prezantuara ne kerkesat per financime shtese per vitin 2010 ka angazhime konkrete nga donatoret per fonde qe do te disbursohen ne 2010; (ii) per projektet e prezantuara ne kerkesat per financime shtese qe do te fillojne ne vitin 2011 ose 2012 donatoret jane angazhuar ose priten angazhime per projekte.
- Buxhetet e Pavarura – ne kete nen-tavan perfshihen shpenzimet e parashikuara per t'u kryer nga te ardhurat e veta dhe transfertat nga Buxheti Qendror per buxhetet e ISSH dhe ISKSH. Nese ky tavan nuk eshte i mjaftueshem per te permbushur funksionet e tyre, ISSH dhe ISKSH mund te paraqesin kerkesat shtese te PBA 2009-2011 sipas Seksionit G.3.

26. Tavanet e Pergatitjes se PBA 2010-2012 per Ministrite/institucionet buxhetore tregohen ne Tabelat 1 dhe 2 qe shoqerojne kete Udhezim.

27. Te gjithë Ministrat/Titullaret e institucioneve buxhetore duhet t'i paraqesin kerkesat per PBA **brenda tavaneve pergatitore te PBA 2010-2012.**

F. Programi Buxhetor Afatmesem 2010-2012

28. Dokumenti i Programit Buxhetor Afatmesem 2010-2012 pergatitet nga Ministria e Financave, duke u mbeshetur ne:
- Kuadrin Makroekonomik 2010-2012;
 - Kerkesat e ministrive/institucioneve buxhetore per PBA;
 - Kerkesat Shtese per PBA;
29. Dokumenti i Programit Buxhetor Afatmesem 2010-2012, ne baze te VKM nr.6, date 07.01.2009 "Per miratimin e kalendarit te menaxhimit te shpenzimeve publike", dergohet per miratim ne Komitetin e Planifikimit Strategjik me 11 qershor. Keshilli i Ministrave e shqyrton dhe me vendim e miraton ate bashke me tavanet perfundimtare te PBA 2010-2012.

G. Procedurat per Pergatitjen e Kerkesave Buxhetore te Programit

30. PSHP - Sistemi i Planifikimit te Shpenzimeve te Programit eshte software-i qe ekipet e menaxhimit te programeve ne cdo ministri/institucion buxhetor duhet te perdorin per pergatitjen e PBA 2010-2012.
31. Aksesi ne kete software behet i mundur nepermjet GOVNET.
32. Ne rast te problemeve teknike lidhur me mungesen e aksesit ne GOVNET, Nepunesi autorizues/Koordinatori i GSBI se institucionit perkates do t'i drejtohet zyrtarisht per kete problem Sekretarit te Pergjithshem te Keshillit te Ministrave duke vene ne dijeni gjithashtu dhe Nepunesin e Pare Autorizues te Ministrise se Financave.
33. Per institucionet qe kane mungese aksesi ne GOVNET, procedurat e Pergatitjen e Kerkesave Buxhetore te Programit do ti realizojne nepermjet programit te EXCEL-it, sipas formateve qe do te percillen nga Ministria e Financave.

G.1 Rishikimi i Politikes se Programit

34. Rishikimi i Politikes se Programit (RPP) starton procesin e pergatitjes se PBA. Nepermjet ketij procesi, te gjitha Ministrite e Linjes/Institucionet Buxhetore duhet te hartojne nje Deklarate te Politikes se Programit per secilin program shpenzimesh. Kjo deklarate do te perbeje nje pjese integrale te Dokumentit te Programit Buxhetor Afatmesem, si edhe do te reflektohet ne Planin e Integruar te Ministrive/Institucioneve Buxhetore.
35. Procedura qe do te perdoret per Rishikimin e Politikave te Programit jepet ne Aneksin 3.

G.2 Planifikimi i Shpenzimeve te Programit

36. Planifikimi i Shpenzimeve te Programit (PSHP) eshte berthama e procesit te pergatitjes se PBA. Procedurat qe do te perdoren per Planifikimin e Shpenzimeve te Programit jepen ne Aneksin 4.

G.3 Kerkesa Shtese per Shpenzime ne PBA

37. Kerkesa Shtese per Shpenzime ne PBA mund te paraqiten, duke perdorur raportet e software-it te Planifikimit te Shpenzimeve te Programit, me firmen e Nepunesit Autorizues jo me vone se data **1 Maj 2009**.
38. Ne paraqitjen e Kerkeses Shtese per Shpenzime ne PBA, Nepunesit Autorizues duhet te pershkruajne se cili eshte kufizimi i vetem me i rendesishem ne implementimin e politikes se programit, si dhe cfare veprimesh do te mund te ndermerreshin per te lehtesuar kete kufizim. Keto veprime mund te perfshijne kerkimin e fondeve shtese ose lehtesime legjislative apo politike. Kerkesa duhet te perfshije gjithashtu nje shpjegim se pse ministria/institucioni perkates nuk mund te siguroje nje kursim eficient nga Programet e tjera. Miratimi i Kerkeses Shtese per PBA, per nje ose me shume ministri/institucion, do te kerkoje rialokimin e burimeve nga programet me pak prioritare te Ministrive/institucioneve te tjera, ne momentin kur Tavanet e PBA-se do te vendosen nga Keshilli i Ministrave.
39. **Cdo kerkese per financime shtese prezantuar ne PBA, por qe paraqitet pertej afateve te percaktuara ne kete udhezim nuk do te perfshihet ne draftin e PBA qe do t'i dergohet per miratim Komitetit te Planifikimit Strategjik dhe Keshillit te Ministrave.**

40. Cdo kerkese per financime shtese prezantuar ne PBA por që nuk reflekton qarte implikimet ne kostot lokale, TVSH, shpenzime korente etj, nuk do te perfshihet ne draftin e PBA qe do t'i dergohet per miratim Komitetit te Planifikimit Strategjik dhe Keshillit te Ministrave.

G.4 Procedurat e Menaxhimit te Investimeve Publike

41. Procedurat e Menaxhimit te Investimeve Publike jepen ne Aneksin 5 te ketij Udhezimi. Procedurat e Menaxhimit te Investimeve Publike percaktojne ciklin e projekteve te investimeve si edhe ne detaje te gjitha hapat qe duhet te ndermerren per pergatitjen e propozimeve per projekte investimi. Ky udhezim i kerkon Ministrive te Linjes/Institucioneve Buxhetore zbatimin e plote te ketyre procedurave ne te dy rundet e pergatitjes se PBA dhe Buxhetit Vjetor.
42. Normalisht te gjitha projektet e investimeve te perfshira ne PBA (si me financim te brendshem ashtu edhe me financim te huaj) duhet t'i nenshtrohen Procedurave te Menaxhimit te Investimeve Publike si me poshte:
- Te gjitha projektet e investimeve te perfshira ne te tre vitet e PBA 2010-2012, duhet te identifikohe ne baze te procedurave dhe kerkesave dhe informacionit per projektet e investimeve ne software-in e PSHP.
 - Per cdo projekt investimi per te cilin kerkohet financim nga Buxheti i vitit te pare te PBA-se, pra viti 2010, Institucionet Buxhetore duhet te plotësojne dhe te dergojne tek Ministria e Financave, Formularin F2 - “Formulari i Projekt-Propozimit per Investim” – (FPPI), dhe per projekte te kategorise se dyte (shiko procedurat ne Aneksin 5), F2 te shoqerohet edhe me F3 – Formulari i Analizes Kosto-Perfitim (FAKP). sipas kerkesave te plota te procedurave te manaxhimit te investimeve publike.
43. Kurset e Kembimit per 2010, 2010 dhe 2012 dhe pertej 2012, per efekt te parashikimeve buxhetore, do te jete kursi mesatar i vitit 2008 i Bankes se Shqiperise. Theksojme se kurset per 2010-2012 nuk perbejne parashikime.

Nr	Monedhat	V.2007	V. 2008	2009 p.	2010 p.	2011 p.	2012 p.
1	Jeni Japonez (per 100) (JPY)	76.77	81.68	81.68	81.68	81.68	81.68
2	Sterlina Angleze (GBP)	180.83	154.36	154.36	154.36	154.36	154.36
3	Franga Zvicerane (CHF)	75.31	77.51	77.51	77.51	77.51	77.51
4	E U R O	123.62	122.80	122.80	122.80	122.80	122.80
7	Dollare Australian (AUD)	75.66	70.85	70.85	70.85	70.85	70.85
8	Dollar Kanadez (CAD)	84.29	78.83	78.83	78.83	78.83	78.83
9	Korona Suedeze (SEK)	13.37	12.80	12.80	12.80	12.80	12.80
10	Korona Norvegjeze (NOK)	15.44	14.97	14.97	14.97	14.97	14.97
11	Korona Daneze (DKK)	16.60	16.48	16.48	16.48	16.48	16.48
12	Spec Drawing RIGH	138.27	132.36	132.36	132.36	132.36	132.36
13	Dollari Amerikan (USD)	90.43	84.23	84.23	84.23	84.23	84.23

H. Raportet – Pjese e Kerkesave Buxhetore

44. Kërkesat e PBA-së paraqiten zyrtarisht, ne MF së bashku me një relacion shoqërues të firmosur nga Nepunesi Autorizues dhe permbajne:
45. “Raportet standarte” qe gjenerohen nga software-i i PBAse:
- Misionin e Ministrisë dhe Strukturën e Programeve
 - Deklaratat e Politikës së Programit
 - Tavanet e Ministrisë sipas Programeve
 - Shpenzimet e Ministrisë sipas Programeve
 - Shpenzimet e Programeve sipas Artikujve
 - Shpenzimet e Programeve sipas Produkteve
 - Projektet me Financim të Brendshëm

- Projektet me Financim të Huaj
46. Raportet e Kerkesave Shtese janë:
- Kërkesat Shtese sipas Produkteve;
 - Kërkesat Shtesë sipas Artikujve Buxhetorë;
 - Forma A për argumentimin e kërkesë shtesë (ne fund të Aneksit 4).
47. Raportet e Projekteve të Investimeve janë (shiko Aneksin 5.A):
- Formulari F2 – Formulari i Projekt-Propozimit per Investim (FPPI);
 - Formulari F3 – Formulari i Analizes Kosto-Perfitim (FAKP).
48. **Keto kerkesa duhet te perfshijne gjithashtu Format Plotësuese të Buxhetit për të 3 vitet e PBA-së, te paraqitura ne Aneksin 7.A. Dorezimi i ketyre formave behet vetem ne raundin e dyte pas rishikimit te kerkesave buxhetore ne baze te tavaneve perfundimtare te derguara permes udhezimit plotesues te buxhetit (Seksioni L).**
49. Te gjitha raportet duhet të jenë të firmosura nga Drejtuesi i EMP, Nepunesi Autorizues.
50. Per institucionet qe kane mungese aksesit ne GOVNET, kerkesat buxhetore do te paraqiten nepermjet formateve standart ne EXCEL, te pergatitura nga Ministria e Financave.
51. Te gjitha raportet dhe sqarimet perkatese te tyre duhet te dorezohen ne Ministrine e Financave jo me vonë se data **1 Maj 2009**.

I. Analiza dhe Vleresimi i Kerkesave Buxhetore

52. Kerkesat buxhetore te dorezuara do te analizohen nga ekipe te perbashketa pune ku do te marrin pjese perfaqesues te Ministrise se Financave, DEBASKON dhe MIE.

I.1 Roli i Ministrise se Financave ne fazen e Analizes se Kerkesave Buxhetore

53. Gjate analizes se Deklarates se Politikes se Programit dhe Planifikimit te Shpenzimeve te Programit, roli kryesor i Ministrise se Financave eshte te siguroje nese ministrite/institucionet buxhetore kane alokuar burimet financiare ne perputhje me politikat dhe prioritetet e Qeverise. Gjithashtu, ky institucion analizon kerkesat buxhetore ne kuadrin e perdorimit ekonomik, eficient dhe efektiv te burimeve te Qeverise.

I.2 Roli i Departamenti i Bashkerendimit te Strategjive dhe Koordinimit te Ndhimes se Huaj (DEBASKON), ne fazen e Rishikimit te Politikes se Programit (RPP)

54. DEBASKON prane Keshillit te Ministrave, si struktura pergjegjese per koordinimin e strategjive sektoriale e ndersektoriale dhe per pergatitjen e Strategjise Kombetare per Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) luan rolin kryesor ne shqyrtimin e Deklaratave te Politikave te Programeve. Detyra kryesore e ketij Departamenti ka te beje me vleresimin e perputhshmerise se Deklaratave te Politikave me te gjitha dokumentet e miratuar nga Keshilli i Ministrave apo Kuvendi dhe qe jane aktualisht ne fuqi.

I.3 Roli i Ministrise se Integrimin, ne fazen e Rishikimit te Politikes se Programit dhe Planifikimit te Shpenzimeve te Programit

55. Ministria e Integrimin, si pjese e ekipit te analizes, analizon Deklaraten e Politikes se cdo Programi dhe produkteve e aktiviteteve te paraqitura nga ministrite e linjes/institucionet buxhetore per te siguruar qe jane reflektuar te gjitha detyrimet qe burojne nga procesi i Integrimin European dhe Plani Kombetar i Veprimin per Zbatimin e MSA.

I.4 Negociatat me Ministrite e Linjes/Institucionet Buxhetore (Aneksi 8)

56. Perkatesisht ne periudhat 18-29 Maj 2008 dhe 14-25 Shtator 2008, Ministria e Financave do te zhvilloje takime negociuese me te gjithe anetaret e GSBI-ve te ministrive te linjes/Institucionet buxhetore, gjate te cilave do te diskutohen kerkesat per PBA 2010-2012 te derguara prej tyre dhe do te jepen rekomandimet perkatese nga ana e Ministrise se Financave. Rekomandimet perfundimtare do te jene pjese edhe e Draftit te Pare te PBA qe do te dergohet ne Komitetin e Planifikimit Strategjik dhe ne Keshillin e Ministrave si edhe duhet te mbahen ne konsiderate nga ana e ministrive te linjes/institucioneve buxhetore gjate Raundit 2 te rishikimit te PBA 2010-2012 (shiko Aneksin 8).

J. Monitorimi dhe Vleresimi i Programit Buxhetor Afatmesem

57. Sic percaktohet edhe ne Udhezimin per zbatimin e procedurave te monitorimit, derguar te gjitha Ministrive/institucioneve buxhetore, me shkresen e Ministrise se Financave, nr. 9709 prot.,date 22.09.2008, dhe qe eshte i disponueshem ne faqen e internetit te Ministrise se Financave (www.minfin.gov.al), Ministrite e linjes/institucionet buxhetore duhet te paraqesin ne Drejtorine e Pergjithshme te Buxhetit, brenda dates 30 te muajit pasardhes te cdo tremujori, informacion te detajuar mbi performancen e produkteve te buxhetit 2009, sipas tre-mujoreve, si dhe brenda dates 30.01.2009 performancen e produkteve te buxhetit 2008 duke identifikuar:
- Arritjet ne terma sasiore dhe vlere te produkteve te realizuara;
 - Mosarritjet dhe shkaqet e tyre;
 - Propozim te masave per permiresimin e situates;
58. Ndersa per vitin 2008, raportet e monitorimit u pergatiten duke perdorur formatet Nr. 6, 7, 8, 9, 10 sipas Aneksit 10 te udhezimit te meparshem, per vitin 2009, ky raportim do te realizohet duke perdorur software-in e PBA si dhe udhezimet perkatese. Per institucionet buxhetore, qe nuk mund te perdorin software-in e PBA-se, raportet e monitorimit do te behen sipas formateve ekzistuese.

K. Ndjekja e Procesit dhe Mbeshtetja Keshillimore

59. Ministria e Financave do te organizoje ne ambjentet e saj takime me te gjitha Nepunesit Autorizues te Ministrive te Linjes/Institucionet buxhetore per te diskutuar progresin dhe shqetesimet qe mund te lindin gjate procesit te pergatitjes se buxhetit. Keto takime do te organizohen perkatesisht ne datat:
- Takimi i pare ne **daten 10 Mars 2008, ora 15:00**
 - Takimi i dyte ne **daten 27 Mars 2008, ora 12:00**
 - Takimi i trete ne **daten 10 Prill 2008, ora 12:00**
 - Takimi i katert ne **daten 24 Prill 2008, ora 12:00**
60. Ndjekja dhe zbatimi me perpikmeri e ketij Udhezimi nga ana e Ministrive te Linjes/Institucioneve Buxhetore do raportohet rregullisht nga Ministri i Financave tek Komiteti i Planifikimit Strategjik, dhe Keshilli i Ministrave.
61. Ministria e Financave, ne kuader te mbeshtetjes keshillimore per pergatitjen e PBA 2010-2012, ve ne dispozicion per cdo ministri te linjes/institucioni buxhetor adresen e e-mail-it budget.programming@minfin.gov.al.

L. Udhezimi Plotesues i Pergatitjes se Buxhetit

62. Pas miratimit nga Keshilli i Ministrave te Draftit te Pare te Programit Buxhetor Afatmesem 2010-2012, Ministria e Financave brenda dates 10 Korrik 2009 nxjerr Udhezimin Plotesues te Pergatitjes se Buxhetit.
63. Nepermjet ketij Udhezimi, ministrive/institucioneve buxhetore do t'u dergohen tavanet perfundimtare te pergatitjes se PBA 2010-2012 te miratuara nga Keshilli i Ministrave, te cilat do te sherbejne per rishikimin e kerkesave te PBA 2010-2012 nga te gjitha institucionet ne raundin e dyte ne perputhje me tavanet e rialokuara.

RIDVAN BODE

MINISTER